

economy. The research method of this paper is explanatory, as it seeks to investigate the impact of the independent variable (free zones) on the dependent variable (the political economy of the United States).

Keywords: Free Zones, Port Economy, Political Economy, Economic Development, Production.

فصلنامه «خدمات دریایی و بندری» (علمی-تخصصی)

دوره ۱، شماره ۴، تابستان ۱۴۰۳، ۱۷۱-۲۰۲

journalspmco.ir

تأثیر مناطق آزاد بر اقتصاد سیاسی ایالات متحده آمریکا (مطالعه موردی بنادر آمریکا)

نرگس خان گل زاده سنگرودی * دانشجوی دکتری روابط بین‌الملل، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

ابوذر گوهری مقدم دانشیار روابط بین‌الملل دانشگاه امام صادق(ع)، تهران، ایران

چکیده

دنیای کنونی پساجنگ سرد که دارای خصوصیات متفاوت از عصر کلاسیک نظام بین‌الملل می‌باشد دولت‌ها را به سمت سیاست سفلی و توجه به مؤلفه‌هایی مانند اقتصاد و فرهنگ سوق داده است. از این رهگذر توجه به تاکتیک‌های اقتصادی مانند تجارت آزاد و اقتصاد بنادر و دریاها مورد اقبال قرار گرفته است. آمریکا در راستای ارتقای نظام اقتصادی خود اقدام به تأسیس مناطق تجاری آزاد نموده است که بسیاری از این مناطق در جوار دریاها قرار دارند بنابراین می‌توان به‌درستی اذعان داشت که آمریکا اقبال ویژه‌ای به اقتصاد دریاها و بنادر داشته است. پژوهش حاضر به دنبال بررسی تأثیر مناطق و بنادر آزاد بر روند اقتصاد سیاسی ایالات متحده بالأخص توسعه اقتصادی این کشور می‌باشد. پرسش اصلی پژوهش این است که مناطق آزاد چه تأثیری بر اقتصاد سیاسی ایالات متحده آمریکا داشته است؟ فرضیه مطرح در پاسخ به پرسش اصلی آن است که مناطق و بنادر آزاد ایالات متحده آمریکا با تولید کالا و خدمات گسترده، جذب نیروی کار، جذب صادرات و سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی - که از مؤلفه‌های اصلی توسعه اقتصادی می‌باشد - منجر به توسعه اقتصادی آمریکا شده و در نهایت به شکوفایی اقتصاد سیاسی این کشور منجر شده است. روش پژوهش مقاله روش تبیینی می‌باشد چراکه این پژوهش درصدد بررسی تأثیر متغیر مستقل - مناطق آزاد - بر متغیر وابسته - اقتصاد سیاسی ایالات متحده آمریکا - است.

کلیدواژه‌ها: مناطق آزاد، اقتصاد بنادر، اقتصاد سیاسی، توسعه اقتصادی، تولید.

مقدمه

در جهان پساجنگ سرد بازیگران و ماهیت رقابت دولت‌ها متفاوت‌تر از عصر کلاسیک روابط بین‌الملل شده است و رویکرد دولتمردان از سیاست‌های عالی مانند مسائل نظامی به سیاست‌های سفلی مثل مباحث اقتصادی و فرهنگی تغییر جهت یافته است. بعلاوه امروزه عصر جهانی شدن و پیوندهای تنگاتنگ اقتصادی و سیاسی جهان را در نوردیده است که همه این مسائل موجب اقبال سیاست‌مردان به تقویت نقش اقتصاد و رویکردهای اقتصادی مطلوب شده است. هر کشوری برنامه‌های اقتصادی متناسب با پتانسیل درونی خود را دارد اما اغلب کشورها به نقش سازنده آزادسازی تجارت و افزایش صادرات و واردات اذعان دارند اما این مسئله به فراخور ظرفیت‌های داخلی یک کشور و همچنین نظام فرهنگی و باورهای ارزشی آن محقق می‌شود. ایالات متحده آمریکا که همواره داعیه‌دار پارادایم لیبرالیسم در ابعاد مختلف زندگی بشر به‌ویژه بعد اقتصادی و نظامی بوده است، شیوه و مسلک متفاوت از سایر ملل را به‌طور جدی جهت پیشرفت اقتصادی خود به کار بسته است که آن عبارت است از توجه ویژه به ارتقای نقش مناطق و بنادر آزاد. آمریکا توجه ویژه به نقش بنادر و اقتصاد دریاها داشته است، نکته‌ای که مورد غفلت بسیاری از کشورها قرار دارد.

بنادر و پهنه‌های آبی درون سرزمینی از پتانسیل‌های طبیعی هستند که دارای کارویژه‌های متعدد استراتژیک، اقتصادی، ترانزیت و ... است. آمریکا در راستای ارتقای نظام اقتصادی خود اقدام به تأسیس مناطق تجاری آزاد در اقصی نقاط کشور نموده است که بسیاری از این مناطق در جوار دریاها قرار دارند بنابراین می‌توان به‌درستی اذعان داشت که آمریکا اقبال ویژه‌ای به اقتصاد دریاها و بنادر داشته است. سالیانه میلیون‌ها تن کالا از این مناطق صادر و همچنین از مناطق مجاور وارد مرزهای ایالات متحده آمریکا می‌شوند که خود بیانگر نقش ترانزیتی و اقتصادی خاص بنادر و مناطق آزاد تجاری این کشور است. طرح‌های اقتصادی خاص آمریکا در مناطق آزاد نقش مهمی در اقتصاد سیاسی آن داشته است اما این نقش گاهی مثبت و گاهی خنثی بوده است. اقتصاد سیاسی که به بررسی

توآمان روندهای اقتصادی و سیاست یک کشور و تأثیرات این دو برهم می‌پردازد طیف گسترده‌ای از موضوعات را شامل می‌شود که در پژوهش حاضر بر ابعاد توسعه سیاسی و اقتصادی تمرکز شده است. پژوهش حاضر به دنبال بررسی تأثیر مناطق و بنادر آزاد بر اقتصاد سیاسی آمریکا یعنی روند توسعه اقتصادی این کشور می‌باشد. پرسش اصلی پژوهش این است که مناطق آزاد چه تأثیری بر روند اقتصاد سیاسی در ایالات متحده آمریکا داشته است؟ فرضیه مطرح در پاسخ به پرسش اصلی آن است که مناطق و بنادر آزاد ایالات متحده آمریکا با تولید کالا و خدمات گسترده، جذب نیروی کار، جذب صادرات و سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی - که از مؤلفه‌های اصلی توسعه اقتصادی می‌باشد - منجر به توسعه اقتصادی آمریکا شده و در نهایت به شکوفایی اقتصاد سیاسی این کشور منجر شده است. روش پژوهش مقاله روش تبیینی می‌باشد چرا که این پژوهش درصدد بررسی تأثیر متغیر مستقل - مناطق آزاد - بر متغیر وابسته - اقتصاد سیاسی ایالات متحده آمریکا - است. روش گردآوری داده‌ها نیز اسنادی و مشتمل بر مقالات و سایت‌های معتبر بومی ایالات متحده آمریکا می‌باشد.

پیشینه پژوهش

پژوهش حاضر چند مؤلفه اصلی دارد که همان متغیر مستقل و وابسته است که به روش تبیینی به دنبال بررسی تأثیر مناطق و بنادر آزاد بر اقتصاد سیاسی آمریکا می‌باشد. بر اساس متغیرهای مستقل و وابسته پژوهش می‌توان مجموعه آثار مرتبط با محور پژوهش را این چنین تشریح کرد؛

الف) پژوهش‌هایی که به تعریف، مفهوم و نقش مناطق بنادر آزاد پرداخته‌اند؛ در مجموع مقالات و کتب نوشته‌شده به زبان فارسی، آثاری که به نقش و تعریف مناطق و یا بنادر آزاد پردازند بسیار محدود می‌باشند و اگر پژوهشی در این راستا قلم خورده در راستای مناطق آزاد و بنادر ایران است به‌عنوان مثال مقاله «واسنجی تأثیر جایگاه برند اقتصادی بر شاخص‌های پایدار شهری (مطالعه موردی شهر چابهار)» که به قلم کیخایی و کریمیان در سال ۱۴۰۲ به رشته چاپ رسیده است. هم‌چنین مجموعه مقالاتی در خصوص مناطق آزاد

تجاری در ایران نوشته‌اند مانند «تأسیس مناطق آزاد جدید در کشور و تهدید امنیتی پولشویی در این مناطق» که احمدی در سال ۱۴۰۱ منتشر کرده است. سایر مقالات در این حوزه که به زبان فارسی چاپ شده‌اند در خصوص مناطق آزاد تجاری ایران می‌باشند به گونه‌ای که تاکنون مقاله‌ای در حوزه مناطق و بنادر آزاد ایالات متحده در منابع فارسی به چشم نمی‌خورد. در منابع لاتین نیز مقاله «قانون اساسی منطقه آزاد در ایالات متحده؛ قانون زندگی در حالت اضمحلال» به قلم باریگا و دورسی که در سال ۲۰۱۵ چاپ شده است، در محور پژوهش‌های مرتبط با متغیرهای پژوهش قابل توجه است.

ب) پژوهش‌هایی که مرتبط با اقتصاد سیاسی یعنی توسعه اقتصادی می‌باشند؛ فصلی از کتاب رایت با عنوان «نقش ملیت در توسعه اقتصادی آمریکا» که در سال ۲۰۰۹ به چاپ رسید. مقال‌هایی با عنوان «نئولیبرالیسم اقتصادی با تأکید بر اقتصاد آمریکا» به قلم افشاری و همکاران به رشته تحریر درآمده؛ در این مقاله به بررسی نظریه نئولیبرالیسم در بطن اقتصاد آمریکا و در نهایت پیشرفت این کشور در زمینه جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، افزایش صادرات و واردات و ... پرداخته است. مقال‌هایی با عنوان «برآورد راهبردی قدرت اقتصادی آمریکا» در سال ۱۳۸۹ به قلم سیف به رشته تحریر درآمد. در این مقاله ضمن بررسی توان و رشد اقتصادی آمریکا به این نکته مبادرت شده است که چرا آمریکا نمی‌تواند نظام تک‌قطبی به محوریت خود را در نظام بین‌الملل شکل بدهد.

با در نظر گرفتن آثار مذکور و هم‌چنین سایر آثار مشابه با محورها و متغیرهای پژوهش حاضر می‌توان به‌درستی ادعان داشت که تاکنون مقاله یا کتابی با عنوان مشابه مقاله حاضر به رشته تحریر در نیامده است چراکه پژوهش حاضر به بررسی مناطق آزاد ایالات متحده و بنادر آزاد این کشور پرداخته است و سپس با روشن شدن مختصات بنادر آزاد به بررسی تأثیری که این مناطق می‌توانند بر اقتصاد سیاسی آمریکا یعنی روند توسعه اقتصادی این کشور بر جای بگذارند پرداخته است و خلأ پژوهشی موجود در این زمینه را پر کرده است. از آنجا که نگرش مقاله ترکیبی و تبیینی است می‌توان ادعان داشت که

۱) the constitution free zone in the United State: law and life in state of carecelment

۲) the role of nationhood in the economic development of USA

پژوهش از نوآوری و بداعت لازم برخوردار می‌باشد.

چارچوب نظری

یکی از نظریه‌های مهم در طیف پارادایم لیبرال که در طیف جریان نظریه‌های خردگرایی روابط بین‌الملل می‌گنجد، نظریه نئولیبرالیسم است. نئولیبرالیسم زمانی مورد توجه و نظریه‌پردازی قرار گرفت که اقتصاد با رشد کندی مواجه بود و هم‌چنین نرخ بیکاری رو به افزایش بود. (Cohen, 2024:2) به لحاظ تاریخی ریشه‌های نئولیبرالیسم را باید از سال‌های ۱۹۳۰ پی گرفت، در این سال که نطفه نئولیبرالیسم شکل گرفت، کسانی از هواداران اقتصاد بازار و لیبرالیسم کلاسیک به دنبال دفاع و بازخوانی ایده‌هایی مانند آزادی، فردگرایی، جامعه باز و دولت کوچک بودند. یکی از رویدادهای مهم در تکامل نئولیبرالیسم را می‌توان تشکیل انجمن مون پلرن دو سال بعد از جنگ جهانی دوم در فرانسه دانست که چهره‌های نامداری همچون میزس، هایک، فریدمن و پوپر آن را بنیاد نهادند. هدف این انجمن دفاع از ارزش‌های لیبرال غربی در برابر هجوم سوسیالیسم بود. در این انجمن با تمام همسویی‌ها درباره ارزش‌های بنیادین، دیدگاه‌های متفاوتی حضور داشتند و نمی‌توان همه آن‌ها را نئولیبرالیسم دانست، ولی این انجمن نقش مهمی در مطرح شدن نئولیبرالیسم در جهان داشت. در کودتای شیلی و براندازی آلنده به دست ژنرال پینوشه هم نام نئولیبرالیسم بسیار بر زبان‌ها جاری می‌شد چرا که پس از کودتا اقتصاد شیلی حرکت به سوی اقتصاد آزاد و بازارمحور را آغاز کرد. بعلاوه نقش میلتن فریدمن، چهره شاخص نئولیبرال از بنیان‌گذاران انجمن مون پلرن و مشاور دولت شیلی، در تدوین این سیاست‌های تازه اقتصادی پررنگ بود. به قدرت رسیدن ریگان و تاچر در ایالات متحده و بریتانیا هم نقطه عطفی در تاریخ نئولیبرالیسم به شمار می‌آید. آن‌ها تغییر جهتی اساسی از سیاست‌های دولت‌های رفاه پیشین را دنبال کردند، تلاش شد تا خصوصی‌سازی گسترده و کوچک کردن دولت، کاهش نقش دولت و مداخله‌های آن در اقتصاد، پایین آوردن هزینه‌های رفاهی و اجتماعی دولت‌ها و اعتماد به سازوکار بازار در دستور کار قرار گیرد. این تغییرات البته مقاومت‌های بسیاری را همراه داشت، ولی به‌ویژه پس از فروپاشی شوروی در

آغاز دهه ۱۹۹۰ به سرعت به گفتمان غالب در سطح جهان بدل شد. هواداران نئولیبرالیسم معتقدند که در این سال‌ها آموزه‌های نئولیبرالیسم و اقتصاد آزاد توانسته است صدها میلیون نفر را در سراسر جهان و به‌ویژه چین و هند از فقر مطلق بیرون بیاورد و رفاه و ثروتی بی‌سابقه برای کشورها به همراه داشته باشد و پیشرفت‌هایی مادی و اجتماعی اساسی در زندگی بشر ایجاد کند. به‌رحال طیف نظریه نئولیبرالیسم در ابعاد مختلف زندگی بشری قابل بست است. اساساً نئولیبرالیسم سه فاز فکری را پشت سر گذاشته است؛ ۱۹۵۰-۱۹۲۰، ۱۹۸۰-۱۹۵۰ و ۱۹۸۰ تاکنون. در فاز سوم نئولیبرالیسم از ورای مسائل اقتصادی به مسائل سیاسی و فرهنگی رسوخ می‌کند. جنبه اقتصادی نظریه نئولیبرالیسم جهت تعیین دستور کار اقتصادی ارجحیت را برای بازارهای بین‌المللی قائل است تا حکومت‌های داخلی و هم‌چنین بر رقابت آزاد برای اشخاص تأکید دارد. (Cleg, lansdall-welfare,2024: 18-)

(۱۹) بر اساس مفروضات نئولیبرالیسم دخالت دولت در مباحث اقتصادی- اجتماعی مانند رفع بیکاری، فقر و مسائل بهداشتی نقش دولت را کاهش می‌دهد. (Prohaska, 2023: 3)

شاه کلید فهم نظریه نئولیبرالیسم در یک عبارت ساده و خلاصه می‌شود و آن این جمله است که «جوهره نئولیبرالیسم حفاظت و تقویت بازار به‌عنوان یک ابرسازواره است درواقع به این معنا که نئولیبرالیسم اعتقاد راسخ به نقش بازار در حل تمام مشکلات دارد.» (Growdy,2021:133) با گذر از نگاه تاریخی به نئولیبرالیسم مهم‌ترین مفروضات این نظریه در عرصه اقتصاد سیاسی مبتنی بر تأکید بر نقش تجارت آزاد، خصوصی‌سازی، کاهش نقش دولت و اعتقاد به سازوکار خودتنظیمی بازار است. در خصوص موضوع پژوهش نئولیبرالیسم چارچوب نظری ملوبی می‌باشد چرا که اقتصاد ایالات‌متحده در کلام و عمل گام‌به‌گام با مفروضات نئولیبرالیسم پیش رفته است هم‌چنین در مناطق آزاد آمریکا و توسعه اقتصادی این کشور نیز مفروضات نئولیبرالیسم خود را نشان می‌دهد چرا که در این راستا همواره به خصوصی‌سازی و تجارت آزاد توجه شده است اگرچه بسیاری از بنادر آزاد توأمان توسط دولت ایالات‌متحده و بخش خصوصی اداره می‌شوند اما تمهید بسترهای لازم جهت نقش‌آفرینی بخش خصوصی و هم‌چنین مبادرت به ایجاد زمینه‌های

تجارت آزاد و صادرات گسترده توسط مناطق آزاد همگی حاکی از ردپای نئولیبرالیسم در اقتصاد سیاسی آمریکا می‌باشد. ذیلاً به بررسی مناطق آزاد و بنادر ایالات متحده آمریکا پرداخته می‌شود.

۱) مناطق آزاد

یکی از مفاهیمی مهمی که ذیل بسیاری از طرح و سیاست‌های اقتصادی دولت‌ها در راستای توسعه مطرح می‌گردد، مناطق آزاد است. در واقع این مناطق نقش غیرقابل‌انکاری در رونق اقتصاد و ارتقای جایگاه یک کشور در پهنه نظام بین‌الملل دارد. در خصوص تعریف مناطق آزاد تعاریف متعددی در منابع و آثار اقتصادی و سیاسی مطرح گردیده که به اختصار ذیلاً به چند مورد بسنده می‌کنیم؛

▪ کمیسیون مالیات ایالات متحده در کنگره ایالات متحده در ۱۹۳۴ منطقه آزاد را این‌گونه تعریف کرده است؛ منطق‌هایی با وسعت محدود که از مقررات گمرکی برای کالاهای در نظر گرفته شده جهت صادرات مجدد، معاف است و تا زمانی که کالاهای وارداتی در محدوده تعریف شده باقی می‌ماند از قوانین گمرکی معاف می‌باشد اساساً این مناطق نزدیک بنادر قرار دارند و جمعیت دائمی ندارند. (5: Alansari, Al-ansari, 2023)

▪ منطقه آزاد محدوده‌ای در داخل مرزهای سیاسی یک کشور است که مشمول محدودیت‌های قانونی و قوانین گمرکی نمی‌باشد به مناطق آزاد، مناطق توسعه صادراتی مناطق آزاد تولیدی نیز گفته می‌شود. (مؤمنی، خان گل زاده، ۱۴۰۱: ۱۱۱)

▪ منطقه آزاد به‌عنوان منطقه جغرافیایی خاص در هر ایالت از یک کشور تعریف می‌شود که به دلیلی عدم اخذ عوارض و مالیات منجر به رونق تجارت و به‌ویژه صادرات و واردات انواع کالا می‌شود. گاهی مناطق آزاد در نتیجه توافق متقابل چند کشور در بافت منطقه‌ای مشخص می‌باشد که مناطق آزاد مشترک را بین کشورها به وجود آورده و مرزها را از بین

۴.re-exporting

۵.mutual agreement

۶.joint freezone

می‌یرد و شرکت‌های متعدد را از مناطق و بخش‌های مختلف یک کشور تشویق به سرمایه‌گذاری و فعالیت در منطقه آزاد مشترک می‌کند. (uae-company-sevice.com, 2024)

▪ منطقه آزاد منطقه ویژه اقتصادی است که توسط قوانین داخلی خود اداره می‌گردد که قابل تعمیمی به مناطق بیرونی نمی‌باشد. این مناطق با تصویب قواعد ویژه برای اتباع و شرکت‌های خارجی زمینه جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی^۸ را تمهید می‌نماید. (https://ifza.com, 2024)

▪ مریم وبستر نیز منطقه آزاد را این‌گونه تعریف کرده است؛ منطق‌هایی که در آن کالاها بدون عوارض و مالیات وارد شده و به فروش می‌رسند. (https://www.merriam-webster.com, 2024)

▪ مناطق آزاد به مناطقی گفته می‌شود که از سایر ایالات و بخش‌های یک کشور منفک است و قوانین قانونی و اداری خاص خود را جهت نظارت بر مسائل اقتصادی و مالی دارد. (https://www.tayseb.com, 2024)

با روشن شدن تعاریف مختلف ارائه‌شده، می‌توان به این نتیجه نائل گشت که علی‌رغم کاربست واژه‌های متعدد در تعاریف مختلف، یک سری اشتراکات در همه تعاریف به چشم می‌خورد که گلچین همه تعاریف و تعریف خاص پژوهش از منطقه آزاد می‌باشد؛ منطقه آزاد عبارت است از «منطقه‌ای با کارویژه‌های اقتصادی و تجاری که به‌طور جداگانه نسبت به سایر مناطق و ایالات یک کشور اداره شده و با تخفیفی عوارض و قوانین گمرکی زمینه‌ساز افزایش صادرات و واردات، رشد و توسعه اقتصادی کشور می‌گردد».

۱-۲) مناطق آزاد تجاری ایالات متحده آمریکا

همان‌گونه که در بخش‌های قبل مطرح شد، یکی از مهم‌ترین انواع مناطق آزاد، مناطق آزاد تجاری یا اصطلاحاً (FTZ) می‌باشد. ایالات متحده آمریکا همواره به نقش مهم مناطق آزاد

v. internal regulations

۸. foreign direct investment

تأثیر مناطق آزاد بر اقتصاد سیاسی ایالات متحده آمریکا...؛ خان گل زاده سنگرودی و گوهری مقدم | ۱۸۳

تجاری پی برده و با در نظر گرفتن مزایای احداث این مناطق و نظارت بر آن، در پی افزایش کارویژه‌های این مناطق بوده است.

بر اساس آمار در سال ۲۰۲۴ و طبق به‌روزترین اسناد، ایالات متحده آمریکا ۲۹۳ منطقه تجاری در ۵۰ ایالت به وجود آورده است که مهم‌ترین مزایای این مناطق عبارت‌اند از؛ امکان صادرات به مناطق خارج از ایالات متحده، تعویق عوارض واردات^۹ و مالیات غیرمستقیم تا زمان ورود کالاهای وارداتی به سرزمین مقصد خارج از ایالات متحده آمریکا، معافیت از مالیات ارزشی و دولتی تا زمان استقرار کالا در منطقه، ۱۰۰٪ معافیت عوارض برای مواد اولیه واردشده توسط نیروهای دولتی و یا کادر نظامی، عدم اخذ عوارض بر کالاهای تخریب‌شده و یا تعمیر شده، عدم اخذ عوارض در خصوص تجارت بین دو منطقه آزاد تجاری، عدم محدودیت زمانی جهت بارگیری کالا در منطقه آزاد تجاری. (https://www.healyconsultants.com, 2024). علاوه بر موارد بیان‌شده، اشتغال‌زایی یکی دیگر از محاسن این مناطق می‌باشد که در مجموع ۲۰۰ بلیون دلار جهت ایجاد ۲۰۰ هزار شغل در ایالات متحده سرمایه‌گذاری شده است. (https://www.trade.gov, 2024) مزایای مذکور می‌تواند مشوق‌های اقتصادی مؤثری جهت رونق تولید در چرخه اقتصاد داخلی و هم‌چنین عامل مهمی جهت جذب سرمایه خارجی در مناطق آزاد ایالات متحده آمریکا محسوب گردد.

بر اساس گزارش سالیانه مناطق آزاد ایالات متحده، مناطق آزاد تجاری اگرچه در ۵۰ ایالت و به‌صورت متکثر وجود دارند اما ۲۵ مورد از مهم‌ترین مناطق آزاد در این راستا عبارت‌اند از؛ کالیفورنیا، آلاباما، تگزاس، لویزیانا، تنسی، نیو مکزیکو، اهایو، آریزونا، ایندیانا، کالیفرنیا، جنوبی، پنسیلوانیا، نیوجرسی، ایلینویز، فلوریدا، پورتوریکو، فلوریدا، نوادا، جورجیا، میشیگان، پورتوریکو، نیویورک، هاوایی، الاسکا، آرکانزاس، مرلند، لس‌آنجلس، ماساچوست، کنتاکی، ایداهو و میسیسیپی. در جدول ذیل به حجم شاغلین و مهم‌ترین کالا یا خدمات برخی از مناطق آزاد آمریکا پرداخته می‌شود؛

۹. Defferal of import duties

جدول ۱-۱) مناطق آزاد آمریکا و کالا و خدمات و شاغلین

میزان شاغلین	مهم‌ترین کالا یا خدمات و درصد تولید	منطقه آزاد
۱۶۰۰۰	قطعات خودرو ۸۷٪	آلاباما
۱۰۰۰-۷۵۱	نفت و بنزین ۱۰۰٪	آلاسکا
۱۷۰۰۰	کالا و خدمات مربوط به هواپیما ۳۷٪	آریزونا
۱۰۰۰	تجهیزات ماشینی ۱۰۰٪	آرکانزاس
۵۰۰-۲۵۱	تجهیزات الکترونیکی ماشین ۸۴٪	کلرادو
۱۱۰۰۰	کالا و خدمات دارویی ۳۹٪	فلوریدا
۱۶۰۰۰	قطعات خودرو ۴۴٪	جورجیا
۳۰۰۰	نفت و بنزین ۹۷٪	هاوایی
۲۵۰	کالا و خدمات الکترونیک ۵۰٪	ایداهو
۲۱۰۰۰	قطعات الکترونیکی ماشین ۳۰٪	ایلینویز
۱۹۰۰۰	قطعات ماشین ۴۲٪	ایندیانا
۲۲۰۰۰	قطعات ماشین ۷۹٪	کنتاکی
۲۴۰۰۰	نفت و بنزین ۶۹٪	لوئیزیانا
۷۵۰	نفت و بنزین ۵۲٪	ماساچوست
۹۰۰۰	قطعات خودرو ۴۲٪	میشیگان
۲۸۰۰۰	نفت و بنزین ۳۷٪	میسسیسیپی
۱۴۰۰۰	قطعات الکترونیکی ۸۳٪	نوادا
۱۰۰۰۰	قطعات خودرو ۳۸٪	نیوجرسی

منبع: annual report of the foreign trade zone board, 2021, 12

در جدول ذیل به مهم‌ترین مناطق آزاد به تفکیک نواحی که در زمینه صادرات به ترتیب پرداخته شده است؛ طبق آمار تگزاس یکی از کارآمدترین مناطق آزاد تجاری می‌باشد که نقش بسزایی در زمینه صادرات دارد.

جدول ۱-۲) بهترین مناطق آزاد تجاری-صنعتی آمریکا در سال ۲۰۲۰

number	zone	Location
۱	۲۱	Dorchester country. South Carolina
۲	۱۷۱	Liberty country, Texas
۳	۶۲	Brownsville, Texas

number	zone	Location
۴	۱۲۴	Gramercy, Louisiana
۵	۱۵۴	El paso, Texas
۶	۸۴	Harris country, Texas
۷	۲۸۱	Miami date country, Florida
۸	۷۸	Nashville, Tennessee
۹	۲۰۲	Losangeles, California
۱۰	۱۹۷	Dona Ana country, New Mexico
۱۱	۱۳۵	Palm Beach country, Florida
۱۲	۴۰	Cleveland, Ohio
۱۳	۲۵	Broward country, Florida
۱۴	۹۴	Laredo, Texas
۱۵	۷۲	Indiana Polis, Indiana
۱۶	۷۵	Phoenix, Arizona
۱۷	۶۸	El Paso, Texas
۱۸	۴۹	Newark, New jersey
۱۹	۱۴۳	Sacramento, California
۲۰	۱۴۷	Berks country, Pennsylvania
۲۱	۱۸	Sanjose, California
۲۲	۱۴۸	Knoxville, Tennessee
۲۳	۵۰	Long Beach, California
۲۴	۸۶	Takoma, Washington
۲۵	۱۲	Mc Allen, Texas

annual report of the foreign trade zone board,2021, 15

مطابق با آخرین آمار موجود در گزارش‌های سالیانه دفتر مناطق آزاد تجاری آمریکا منتشر شده است، ارزش کل کالاهای واردشده به خاک آمریکا از طریق این مناطق در سال ۲۰۲۱، حدود ۸۳۵,۶ میلیارد دلار بوده که در مقایسه با سال قبل آن (۶۲۵ میلیارد دلار) افزایش یافته است. بزرگ‌ترین فعالیت‌هایی که فعالیت تولیدی این مناطق را به خود اختصاص داده‌اند شامل بخش‌های پالایش نفت، داروسازی، الکترونیک، ماشین‌آلات و

تجهیزات بوده است. (مرکز پژوهش‌های مجلس، ۲۳؛ ۱۴۰۲) بر این اساس مناطق آزاد نقش بسزایی در رونق چرخ تولیدی داخلی داشته است که این مهم متعاقباً بر حجم کل دارایی و اقتصاد ایالات متحده آمریکا اثر مثبت می‌گذارد. یکی از نکات مثبت آمریکا توجه به نقش نفت و فرآورده‌های نفتی و استفاده بهینه از آن بوده است به عبارتی ایالات متحده آمریکا توانسته با پتانسیل مناطق آزاد و با بهترین مکانیسم تولیدی، از خام فروشی نفت ممانعت ورزیده و با نگرش بلندمدت با ذخیره‌سازی این منبع غنی برای نسل‌های آینده، گام به گام به رونق صنعتی‌سازی نیز مبادرت ورزد چراکه طبق آمار اغلب مناطق آزاد آمریکا به صنعت و فرآورده‌های الکترونیک و تولیدی پرداخته‌اند و دقیقاً از این دیدگاه، نقطه مقابل کشورهای نیمه‌صنعتی و رانتیر می‌باشد.

۱-۳) بنادر در ایالات متحده آمریکا

بندر مکانی است که در آن جابه‌جایی کالا و مسافر به و از آبراه و سواحل صورت می‌گیرد. به لحاظ ماهیت فعالیت بنادر باری، بنادر مسافری^۱ و یا ترکیبی از این دو یعنی بندر باری-مسافری^۲ می‌باشند. (Talley, 2017: 1) به لحاظ موقعیت ژئوپلتیکی نیز بنادر انواع مختلفی دارند که به اختصار سه مورد از آن‌ها عبارت‌اند از؛ بندر متروکه^۳، بندر متصل^۴ و بندر یکپارچه^۵ تفاوت این سه شکل بر اساس درجه همسویی آن‌ها با اقتصاد، قلمرو و جامعه متفاوت است. بندر یکپارچه عمیقاً در ساختار اجتماعی و پویایی اقتصادی تعبیه شده‌اند و در شکل دهی به مناطقی که در آن قرار گرفته‌اند نقش مهمی دارند. بندر متصل در بافت اجتماعی تعبیه شده‌اند درحالی‌که بندر متروکه هیچ ارتباط اجتماعی-اقتصادی ندارند و مؤلفه‌ای بیگانه در محیط‌های اجتماعی محسوب می‌شوند. (Sergi,

۱ . Cargo port.

۲ . passenger port

۳ . cargo-passenger port

۴ . isolated port

۵ . connected port

۶ . integrated port

۷ . Foreign object

(Reid, Storti, Easton, 2021:23) پرواضح است که بنادر یکپارچه به لحاظ نقش آفرینی در اقتصاد از اهمیت نخست برخوردارند و بنادر متصل نیز در درجه دوم قرار دارند بنابراین هر بندری قابلیت تأثیر بر بافت اقتصادی را ندارد.

ایالات متحده آمریکا بخش‌های بندری و دریایی مهمی دارد که دارای ارتباط تنگاتنگ با اقتصاد این کشور است. به لحاظ تاریخی بنادر ایالات متحده علاوه بر نقش اقتصادی، نقش استراتژیکی و لجستیکی نیز داشته‌اند به‌عنوان نمونه در طول جنگ جهانی دوم بیش از ۴۰۰۰ سفر توسط کشتی‌های باری و نزدیک به ۱۶۵۰۰۰۰ سرباز توسط این کشتی‌ها جابه‌جا شدند بعلاوه بیش از ۲۳۶۰۰۰۰۰ تن محموله برای حمایت از تلاش‌های فرماندهان نظامی به سرزمین‌های مقصد انتقال یافت. (https://www.nps.gov, 2024)

اساساً این کشور ۳۰۰ بندر دریایی دارد که توسط شرکت سهامی خاص^{۱۷} و یا شهرداری^{۱۸} ایالت‌ها اداره می‌شود. حضور آمریکایی‌ها در عرصه کشتی‌رانی و دریانوردی به ۱۶۰۰ م. برمی‌گردد و عملیات باربری تجاری^{۱۹} از سال ۱۸۲۰ م. به بعد رونق زیادی گرفت. به‌مرورزمان با افزایش خیزش جهانی ایالات متحده، عملیات تجاری و حمل‌ونقل دریایی نیز افزایش یافت به‌گونه‌ای که در دهه‌های گذشته حمل‌ونقل دریایی ایالات متحده رشد ۶.۹ درصدی را تجربه کرده است بعلاوه آمریکا رتبه دوم در زمینه کشورهای دارای بزرگ‌ترین منطقه انحصاری اقتصادی^{۲۰} به وسعت ۱۱,۳۵۱,۰۰۰ کیلومتر مربع را دارا می‌باشد. (https://www.marineinsight.com, 2023)

ایالات متحده دارای ۱۰ بندر در مناطق آزاد می‌باشد که به شرح ذیل است؛

جدول ۱-۳) بنادر آزاد ایالات متحده آمریکا

ایالت	بندر
نگراس	بندر هوستون
کالیفرنیا	بندر کالیفرنیا

- ۱ . private corporation
- ۱ . municipalities
- ۱ . commercial cargo operation
- ۲ . exclusive economic zone

ایالت	بندر
نیویورک	بندر نیویورک
تگزاس	بندر کورپوس کریستی
تگزاس	بندر بیومونت
لویزیانا	بندر نیوارلند
کالیفورنیا	بندر لانگ بیچ
لس آنجلس	بندر لس آنجلس
مریلند	بندر بالتیمور
ویرجینیا	بندر ویرجینیا

منبع: <https://www.marineinsight.com>

۱-۳-۱) بندر هوستون^{۲۱}

این بندر که در ایالت تگزاس واقع شده است دارای ۸ تأسیسات عمومی در امتداد کانال کشتی به طول ۵۲ مایل است که شامل بزرگ‌ترین تأسیسات حمل بار در منطقه و دو تا پایانه کانتینری مهم در کشور آمریکا می‌باشد. اهمیت این بندر ویژه است به گونه‌ای که رهبر استراتژیک آبراه‌های کل کشور شناخته می‌شود که جریان آزاد تجارت در سرتاسر منطقه را تضمین می‌کند و هم‌چنین تجارت ملی و بین‌المللی را تقویت می‌کند. مجتمع کشتی‌رانی هوستون و ۲۰۰ پایانه شخص و ۸ پایانه عمومی آن بزرگ‌ترین بندر کشور و موتور اقتصادی ضروری برای تگزاس و ایالات متحده آمریکا است. مطالعات و آمار در سال ۲۰۲۲ نشان می‌دهد که بندر هوستون از ۱.۵۴ شغل در ایالت تگزاس و ۳.۳۷ شغل در سراسر کشور پشتیبانی می‌کند. فعالیت‌های تجاری بندر هوستون به تولید بیش از ۴۳۹ بلیون دلار ارزش اقتصادی در سطح ایالت^{۲۲} و ۹۰۶ بلیون دلار ارزش اقتصادی در سطح ملی^{۲۳} می‌افزاید. کانال کشتی‌رانی هوستون ۶۸.۱۰ میلیارد دلار در آمد مالیات یا ایالتی و محلی و ۸۸.۶۲ میلیارد دلار در آمد مالیاتی ملی دارد. تیم انسانی بندر هوستون با ۷ عضو هیئت‌مدیره و ۱۳ کارمند اجرایی، کارایی استثنائی را در پیشبرد جریان محموله‌های دریایی

۲۱ . Houston port

۲۲ . statewide

۲۳ . nationwide

در مقیاس جهانی حفظ می‌کند. بندر هوستون از فناوری پیشرفته و بهبود مستمر در بهره‌وری و همواره اصل کسب اعتماد و پیشرفت و جهش را سرلوحه کار خود قرار داده است. (<https://porthouston.com>, 2023)

۲) بندر کالیفورنیا^{۲۴}

کالیفورنیا دارای ۱۲ بندر می‌باشد که از طریق آن‌ها که از رهگذر آن‌ها حجم بسیاری از واردات و صادرات بین‌المللی توسط افراد انجام می‌شود. ۱۱ مورد از بنادر کالیفورنیا به صورت دولتی و ۱ بندر یعنی بندر بنیکا^{۲۵} به صورت شخصی اداره می‌شود. این بنادر بخش قابل توجهی از تجارت بین‌المللی را اداره می‌کنند به عنوان مثال کشتی‌های حمل و نقل آبی و بازرگانی بین‌المللی. ۴۰٪ از ارزش حمل و نقل بین‌المللی ایالات متحده به ارزش بیش از ۱.۵ تریلیون دلار و ۷۰٪ وزن بار یعنی ۱.۵ تریلیون تن را پوشش می‌دهد. این بنادر ۴۰٪ واردات کانتینری و ۳۰٪ کل صادرات ایالات متحده را تشکیل می‌دهد. (<https://lao.ca.gov>, 2023)

۳) بندر نیویورک^{۲۷}

بندر نیویورک موتور اقتصاد ایالات متحده را پویا می‌کند و همراه با بندر نیوجرسی متروپل بزرگی محسوب می‌شود. این بندر بزرگ‌ترین بندر حمل و نقل کانتینری در شرق و سومین بندر بزرگ آمریکای شمالی می‌باشد که ۲۷ میلیون مردم بومی آمریکا در این مکان سکونت دارند. این بندر اولین بندر حمل و نقل عمومی آمریکا بود که موافقت‌نامه آب‌وهوایی پاریس^{۲۸} را با هدف کاهش ۸۰٪ گاز گلخانه‌ای تا سال ۲۰۵۰ را پذیرفت. (<https://sustainableworldsport.org>, 2023) ۸۰٪ واردات ایالات متحده در سطح ملی در این بندر انجام می‌شود. این بندر ۳.۷۵ میلیون کانتینر در سال توسط ۵۰۰۰

۲ . California's Port

۲ . Benica's port

۲ . international freight value

۲ . NewYork's port

۲ . paris climate agreement

تأثیر مناطق آزاد بر اقتصاد سیاسی ایالات متحده آمریکا...؛ خان گل زاده سنگرودی و گوهری مقدم | ۱۹۱

کشتی را پوشش می‌دهد. مهم‌ترین کالا صادراتی این ناحیه چوب و مهم‌ترین شریک تجاری آن چین می‌باشد (https://njseagrant.org, 2023).

۴) بندر کورپوس کریستی^{۲۹}

در سال‌های اخیر بندر کورپوس کریستی پیشرفت قابل توجهی در تجارت دریایی و به حفر کانال‌هایی به عمق ۵۴ فوت می‌باشد. این بندر در بدترین شرایط آب و هوایی و حتی طوفان با فراهم کردن تجهیزات مناسب، برقرار است. سالانه ۵۶۰۰ حمل‌ونقل توسط کشتی و ۲۰۰۰۰ حمل‌ونقل توسط دونه‌ها یا قایق بزرگ توسط این بندر انجام می‌شود. این بندر که در خلیج مکزیک واقع شده دارای دو بزرگراه به امریکای شمالی جهت تسهیل در دسترسی زمینی است و هم‌چنین دارای سه خط قطار مهم می‌باشد. (https://portofcc.com, 2023)

۵) بندر بیومونت^{۳۱}

بندر بیومونت که در ایالت تگزاس واقع شده در سال‌های اخیر جهت بهبود دریانوردی و کشتی‌رانی تجارت دریایی و بهبود تأسیسات اسکله به اقدامات لازم مبادرت نموده است و همگی این موارد جهت رشد اقتصادی و دفاع ملی لحاظ شده است. مهم‌ترین کالاهای وارداتی این بندر عبارت‌اند از؛ محصولات جنگلی مانند خمیر اکالیپتوس، سنگدانه، محصولات فلزی، اجزای توربین و ... می‌باشد. مهم‌ترین کالاهای صادراتی نیز محموله‌های نظامی، کالاهای فلزی، تجهیزات ماشینی، گازوئیل، موتور دیزل، نفت خام، سنگدانه و ... است. (https://www.texasporttexasport.org, 2023)

۶) بندر نیوارلند^{۳۲}

بندر نیوارلند بر اساس نیازمندی‌های اقتصادی رو به رشد، ۸٫۱ بیلیون دلار در بخش

۲ . Curpus Christi

۳ . barge movement

۳ . Beaumont port

۳ . NewOrland port

پایانه‌های کانتینری سرمایه‌گذاری کرده است. این پایانه‌ها می‌توانند کالاهای موردنیاز تگزاس و کل کشور را تأمین کنند و هم‌چنین بستر مناسبی برای اشتغال‌زایی باشد. چشم‌انداز ۲۰۵۰ لوئیزیانا در صورت رونق پایانه‌های کانتینری به ۱۸۰۰۰ شغل مستقیم و غیرمستقیم، ۹۷.۳ میلیارد دلار رشد صنعتی رقم خواهد خورد. (<https://louisianainternationalterminal.com>, 2023)

۷) بندر لانگ بیچ^{۳۳}

بندر لانگ بیچ که در ایالت کالیفرنیا و در مجاورت لس‌آنجلس قرار دارد ۲۰۰ میلیون دلار ارزش اقتصادی حمل‌ونقل دریایی را پوشش می‌دهد. به لحاظ تعداد کانتینر به یک چهارم کل بندر ساحلی غرب را در اختیار دارد و دارای منابع غنی بنزین و نمک است بعلاوه ۵۱۰۰۰ شغل مستقیم و غیرمستقیم را موجب شده است. مهم‌ترین شریک تجاری این بندر کشورهای آسیای شرقی است که ۹۰٪ در صنعت کشتی‌رانی این بندر سرمایه‌گذاری کرده‌اند. مهم‌ترین شریک وارداتی این بندر چین، ویتنام، تایلند، کره جنوبی، تایوان، هنگ‌کنگ، اندونزی، مالزی و ایتالیا می‌باشند. (<https://polb.com>, 2023)

۸) بندر لس‌آنجلس^{۳۴}

این بندر شلوغ‌ترین بندر کانتینری در شمال آمریکا است و طی دهه‌های اخیر رتبه اول را در تجارت کانتینری کسب و حفظ نموده است و همواره متعهد به شفافیت و کارایی در تمام فعالیت‌های اقتصادی بوده است. روند کشتی‌رانی و تجارت و حمل‌ونقل کالا و مسافر در این بندر همواره رو به افزایش بوده است به گونه‌ای که در سال تعداد کشتی‌ها از ۱۲۴ در سال ۲۰۱۹ به ۲۱۹ در سال ۲۰۲۳ رسیده است و تعداد مسافران نیز از ۶۵۰۰۰ در ۲۰۱۹ به ۱,۳۲۳,۰۰۰ رسیده است بعلاوه بندر ساخت قطعات خودرو را نیز سرلوحه کار خود قرار داده است. (<https://portoflosangeles.org>, 2023)

۳ . Long Beach port

۳ . Los Angeles port

۹) بندر بالتیمور^{۳۵}

این بندر که در مریلند واقع شده است دارای کانال‌های کشتی‌رانی حفاری‌شده به عمق ۵۰ فوت می‌باشد. در واقع با حفر کانال پاناما نقش بندر بالتیمور بیشتر شده چراکه از رهگذر این بندر امکان حمل و نقل محموله حتی از شرق دور نیز وجود داشت. این بندر دارای ۳,۳ بیلیون دلار درآمد است که از ۱۵,۳۳۰ شغل به‌طور مستقیم و ۱۸۰,۱۳۹ شغل به‌طور غیرمستقیم حمایت می‌کند و در سال ۲۰۲۳ محمول دریایی به مقدار ۱۱,۷ میلیون تن را پوشش داده است. (<https://msa.maryland.gov>, 2023)

۱۰) بندر ویرجینیا^{۳۶}

بندر ویرجینیا دارای سیستم حمل و نقل با بازارهای جهانی است و ششمین بندر کانتینری به لحاظ وسعت در ایالات متحده آمریکا است و خط بین‌المللی کشتی‌رانی از این بندر عبور می‌کند و با ۲۰۰ کشور در سرتاسر جهان دارای تعاملات اقتصادی است. (<https://virginia.gov>, 2023) از سال ۲۰۱۹، ۴۳٪ ظرفیت حمل و نقل این بندر افزایش یافته است و ۷۵۰ میلیون دلار پروژه گسترده در دستور کار قرار گرفته و با ۴۵ کشور در سطح جهانی ارتباطات اقتصادی داشته است (<https://www.yesvirginiabeach.com>,) (۲۰۲۳)

۱-۴) اقتصاد بنادر^{۳۷} و ایالات متحده آمریکا

یکی از جنبه‌های جغرافیایی و ژئوپلیتیکی که از امتیاز و منابع طبیعی کشورها محسوب می‌شود بنادر و دریاها می‌باشند. اهمیت این مناطق به‌اندازه‌ای است که رشته و حوزه مطالعاتی تحت عنوان اقتصاد بنادر شکل گرفته است. کشوری که از این امتیاز مثبت طبیعی برخوردار باشد، به‌مرور زمان بسترهای توسعه اقتصاد نیز فراهم می‌گردد.

در خصوص نقش بنادر در اقتصاد بسیاری از اندیشمندان معتقدند که بنادر منافعی

۳ . Baltimore port

۳ . Virginia port

۳ . port economy

اقتصادی دارند چرا که این مناطق تسهیل کننده تجارت می باشند و نقش اساسی و در زنجیره ذخیره و آذوقه جهانی نقش اساسی دارند بعلاوه بنادر از طریق فعالیت مستقیم و یا صناعی که در محدوده بندر هستند منجر به ایجاد ارزش افزوده و هم چنین اشتغال زایی^{۳۹} می شوند. در واقع در مطالعات اقتصادی بنادر تأثیرات بندر عموماً در قالب خروجی و میزان بازده، اشتغال و ارزش افزوده ارزیابی می گردد (Santos, Salvador, Dias, Soares, ۲۰۱۸: ۱-۲) از سوی دیگر با توسعه روزافزون جهانی شدن اقتصاد، رقابت بین المللی در حال تشدید است بر این اساس توسعه اقتصادی پایدار بنادر به عنوان قطب مهم حمل و نقل آبی، تأثیر مهمی بر توسعه اقتصادی کل کشور و کشورهای صادرکننده محورها منطقه ای دارد (Xiu, Zhao, 2021:1) به طور کلی در اهمیت نقش بنادر همین بس که تجارت بین الملل از نظر حجم حدود ۸۰٪ به حمل و نقل دریایی و بازارهای بنادر و کانتینرها متکی می باشد (Notteboom, Pollis, Rodrigue, 2021: 15) اما در این راستا بنادر باید کارآمدی لازم را داشته باشند. در راستای کارآمدی بنادر می توان اذعان داشت که توان عملیاتی آئین مناطق ارتباط مستقیمی با منابع مولد^{۴۲} آن دارد. توان عملیاتی ممکن است در تعداد کانتینرها و یا میزان تن بار حمل شده^{۴۳} باشد و منابع مولد نیز شامل نیروی کار،^{۴۴} سرمایه متحرک^{۴۵} سرمایه غیر متحرک^{۴۶} سوخت و راهها باشد. اگر بندر به حداکثر توان عملیاتی جهت شکوفایی منابع مولد خود دست یابد آنگاه کارآمدی خواهد شد در غیر این صورت از نظر فنی نا کارآمد است. (Taley, 2006: 501)

به لحاظ تاریخی، اولین نگرش جدی ایالات متحده به نقش بنادر در اقتصاد به ۱۹۸۶

۳ . global supply chains

۳۹. مشتمل بر بر فعالیت هایی یدک کش، مالکان کشتی، حمل و نقل سوخت، غواصی، هتل، رستوران و ...

۴ . value added

۴ . Throughput

۴ . productive resources

۴ . tons of cargo handled

۴ . labor

۴ . mobile capital

۴ . immobile capital

بازمی‌گردد. در این راستا دولت ایالات متحده به برنامه‌هایی در این راستا جهت تعمیق و نگهداری کانال بندری مبادرت ورزید که ۶۳٪ آن از صندوق مالیات عمومی فدرال یا صندوق ایالتی و محلی تأمین می‌شد. نهاد توسعه منابع آب ایالات متحده است. وقی را جهت تأمین مالی کانال و هزینه نگهدار آن ایجاد کرد. این صندوق بودجه خود را از مالیات نگهداری بندر و مالیات بر صادرات و واردات دریافت می‌کرد اما این صندوق در سال ۱۹۹۸ توسط دادگاه عالی ایالات متحده غیرقانونی اعلام شد چراکه این صندوق در تضاد با بند صادرات قانون اساسی آمریکا که مالیات بر صادرات را ممنوع می‌کند، بود. (Talley, 2017: 118)

امروزه با انجام اصلاحات اقتصاد بنادر ایالات متحده پیشرفت قابل ملاحظه‌ای داشته است به گونه‌ای که از رهگذر آبراه‌های^۴ ایالات متحده سالانه ۲.۳ میلیارد تن بار حمل و نقل می‌شود. به نقل از رسانه‌های مهم آمریکا بنادر این کشور خطوط حیاتی اقتصاد این کشور را تعیین کرده که سالانه تجارت بین‌المللی از رهگذر این بنادر به ارزش ۲.۳ تریلیون دلار انجام می‌شود. سیستم حمل و نقل ایالات متحده شامل ۲۵۰۰۰ مایل آبراه قابل کشتیرانی است. در سال ۲۰۲۱ تقریباً ۸۰۰.۴۴ کشتی دریایی با پرچم ایالات متحده در آبراه‌ها مشغول به کار بودند که این آمار نسبت به ۱۰.۵ کشتی در سال ۲۰۱۰ افزایش چشم‌گیری داشته است. ایالات متحده دارای ۲۰۸ بندر تجاری است که حداقل ۲۵۰۰۰۰ کالا در سال را جابه‌جا می‌کند که این تعداد بندر از میزان ۱۷۸ بندر در سال ۲۰۱۰ افزایش داشته است. علی‌رغم پیشرفت مذکور، اقتصاد بنادر ایالات متحده مانند سایر سیستم‌های اقتصادی نقطه‌ضعفی دارد و آن نقطه‌ضعف ناشی در تغییرات آب و هوایی است. در سال ۲۰۲۲ طوفان لن^۵ هفت بندر بزرگ ایالات متحده را موقت تعطیل کرد. خشک‌سالی در حوزه رودخانه می‌سی‌سی‌پی، بخش‌هایی از رودخانه را در سال ۲۰۲۲ و ۲۰۲۳ مختل کرد و باعث تأخیر طولانی در حمل و نقل و افزایش شدید نرخ حمل و نقل شد. هم‌چنین کم‌آبی

۴ . Waterways

۵ . hurricane lan

ناشی از خشک‌سالی در کانال پاناما باعث اختلالات قابل توجهی که به بنادر ساحلی شرق ایالات متحده خدمت‌رسانی می‌کردند. (https://coast.noaa.gov,2023) به‌طور کلی نظر به اهمیت نقش بنادر و اقتصاد دریا، ایالات متحده همواره کوشش نموده تا به لحاظ بودجه مالی و همچنین تخصیص نیروی انسانی بر بخش بنادر تمرکز ویژه داشته باشد و آمار مربوط به کالا و خدمات و سود ناشی از بنادر نیز طبق آمار مطروحه رو به افزایش بوده است اما این پتانسیل نیز مانند سایر منابع طبیعی آسیب‌پذیر می‌باشد و این آسیب ناشی از تغییرات اقلیمی و به‌خصوص رخدادهایی مانند خشک‌سالی و یا طوفان است.

۲) تأثیر مناطق آزاد بر اقتصاد سیاسی ایالات متحده آمریکا

در دنیای امروزی ریشه علوم مختلف درهم تنیده شده به گونه‌ای که در نظر گرفتن برخی رشته‌ها به‌طور مجزا و کاملاً مستقل دور از تأمل خردورزانه می‌باشد. یکی از رشته‌هایی که در طیف قلمرو مذکور می‌گنجد، رشته علوم اقتصادی و سیاسی است؛ به عبارت دیگر در دنیای امروز تصمیمات و چانه‌زنی‌های سیاسی در سطح بین‌الملل، تعاملات سیاسی پایدار و یا بی‌ثبات با سایر ملل و همچنین راهبردهای سیاسی-اقتصادی در حوزه مدیریت بازارهای داخلی بر اقتصاد یک کشور اثر می‌گذارد. عکس این چرخه نیز صادق می‌باشد یعنی رونق بازارهای داخلی، رونق تولید کالا و خدمات و رشد اقتصادی بر سیاست و راهبردهای سیاسی یک کشور تأثیر بسزایی دارد.

برخی معتقدند که اقتصاد سیاسی در صدد بود تا ظهور نیروی کار و اقتصاد پیچیده بازار را با عناصری مانند ارتقای صنعت، گسترش تجارت و دارایی‌های اجتماعی را به هم مرتبط کند. (Young,2012:294) به هر ترتیب بررسی چگونگی تأثیرگذاری اقدامات اقتصادی بر سطح قدرت و بازوهای سیاسی یک کشور در طیف مطالعات اقتصاد سیاسی می‌گنجد. در جهان پساجنگ سرد و با تحولاتی نظیر جهانی شدن، یکی از مسائلی که در حوزه اقتصاد و سیاست مورد بررسی قرار گرفت، مسائل مربوط به توسعه بود. ذیلاً کوشش می‌شود تا به بررسی توسعه سیاسی-اقتصادی ایالات متحده و نقشی که مناطق آزاد و بنادر

آن در این راستا ایفا نموده‌اند مورد کنکاش قرار گیرد.

۲-۱) توسعه اقتصادی ایالات متحده

در خصوص توسعه اقتصادی گروهی از اندیشمندان ماهیت مادی و کمی برای توسعه اقتصادی قائل می‌باشند و بر کلیدواژه رونق تجارت خارجی تأکید دارند. در واقع با افزایش حجم تولید و تعاملات بین‌المللی یا پذیرفتن سیستم تجارت آزاد در آمد ملی افزایش می‌یابد و توسعه صادرات و واردات فضای بیشتری را برای انباشت سرمایه مهیا می‌کند (متوسلی، ۱۳۸۴: ۱۹۴-۱۹۳). همان‌طور که در بسیاری از تعاریف ارائه‌شده در خصوص توسعه اقتصادی به چشم می‌خورد این واژه بر لزوم توجه به جذب سرمایه‌گذاری خارجی، افزایش تعاملات بین‌المللی (افزایش صادرات و واردات) و تأکید دارد.

۱-۲-۱) جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی

سرمایه‌گذاری خارجی از دیدگاه‌ها و استراتژی‌های اقتصادی است که در خصوص آن دیدگاه واحد و اجماع نظری بین اندیشمندان و صاحب‌نظران شکل نگرفته است؛ به عبارت دیگر برخی صاحب‌نظران معتقدند که جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی تهدیدهایی را برای نهاد حاکمیتی کشورها به وجود می‌آورد؛ اما این ریسک نتوانسته اشتیاق کشورها را برای جذب سرمایه خارجی تقلیل بدهد. (Sattar, Hassan, Hussain, Saksi, Elahi, 2022:2) سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی دارای تعاریف متعددی است اما در این بخش از پژوهش صرفاً به تعریف آنکتاد از جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی پرداخته می‌شود؛ جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی عبارت است از ایجاد و کسب منافع پایدار برای اشخاص حقیقی و حقوقی کشوری در فعالیت اقتصادی کشور دیگر. (دلدار، جلالی، رئیسی، ۱۴۰۰: ۱۴۸). ایالات متحده آمریکا دارای برترین جایگاه در زمینه مقصد سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی است همواره مشوق‌هایی جهت جذب سرمایه خارجی در نظر گرفته است. مشوق‌های سرمایه‌گذاری آمریکا دو رویکرد منطقه‌ای و هزینه‌ها و در قالب اعتبار مالیاتی و یا کمک‌هزینه اعطا می‌شوند. مشوق‌های منطقه‌ای باهدف تشویق

شرکت‌های داخلی و خارجی به سرمایه‌گذاری در مناطق کمتر توسعه‌یافته و به منظور تسریع در روند توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی ارائه می‌شود. مشوق‌های هزینه‌ای به شکل اعتبار مالیاتی و باهدف ارتقای ارزش افزوده ایجاد مزیت رقابتی و بهبود طرح‌های ایجاد و توسعه‌ای تولیدی، بازیابی نفت، تولید برق، انرژی خورشیدی، خودروهای برقی و ... اعطا می‌شوند. از جمله مهم‌ترین مشوق‌های اعطایی آمریکا عبارت‌اند از:

الف) مشوق‌های منطقه‌ای: این‌گونه مشوق‌ها با نرخ‌های ترجیحی و اعتبار مالیاتی ۷ ساله به منظور توسعه مناطق کمتر توسعه‌یافته اعطا می‌شوند.

ب) مشوق‌های تحقیق و توسعه: به منظور توسعه فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان معادل ۱۱ درصد از متوسط هزینه‌های تحقیق و توسعه طی ۳ سال اخیر اعتبار مالیاتی می‌باشد. ضمن اینکه برای فعالیت‌های پژوهشی خاص نظیر تحقیقات مربوط به درمان بیماری‌های نادر اعتبار مالیاتی به ۲۰ الی ۲۵ درصد افزایش می‌یابد.

ج) مشوق‌های ایجاد فرصت شغلی برای گروه‌های خاص: این مشوق‌ها به شرکت‌هایی اعطا می‌شود که کارکنان خود را از بین گروه‌های هدف که موانع زیادی برای به‌کارگیری آن‌ها وجود دارد نظیر جانبازان و معلولان، افراد دارای سابقه زندان یا ارتکاب جرم، افرادی که بیکاری طولانی‌مدت را تجربه کرده‌اند و ... استخدام می‌کنند در این راستا معادل ۲۵ یا ۴۰ درصد دستمزد پرداختی اعتبار مالیاتی اعطا می‌شود. (یک شرکت می‌تواند به ازای هر یک از کارکنان ۹۶۰۰ دلار دریافت کند)

د) مشوق حمایت از تأمین مسکن برای افراد کم‌درآمد برای خرید ساخت و نوسازی مسکن‌هایی که مقرر است به خانواده‌های کم‌درآمد اجاره داده شوند بسته به روش تأمین مالی اعتبار مالیاتی ۴ یا ۹ درصدی با دوره بازپرداخت ۱۰ ساله اعطا می‌شود.

و) مشوق‌های حفظ محیط‌زیست: برای تجهیزات سوخت‌گیری خودروهای یا سوخت‌ها جایگزین ۳۰ درصد هزینه‌های صرف شده اعتبار مالیاتی می‌باشد و برای خودروهای برقی بسته به ظرفیت باتری اعتبار مالیاتی از ۲۵۰۰ تا ۷۵۰۰ دلار به ازای هر وسیله نقلیه اعطا می‌شود.

به مشوق‌های انرژی: به‌منظور توسعه فعالیت بهره‌برداری از چاه‌های کم‌بازده نفت و گاز به ازای تولید هر بشکه نفت خام ۳ دلار و برای تولید هر هزار فوت مکعب گاز ۵٫۰ دلار اعتبار مالیاتی اعطا می‌شود همچنین برای تولید برق از منابع تجدیدپذیر برای دوره‌های ۱۰ ساله به ازای هر کیلووات ساعت برق تولیدی ۳٫۱ یا ۵٫۲ سنت اعتبار مالیاتی ارائه می‌شود. (ی) مشوق‌های سرمایه‌گذاری در تجهیزات انرژی: جهت سرمایه‌گذاری در تجهیزات انرژی خورشیدی سوختی و سیستم تولید هم‌زمان برق و گرما ۳۰ درصد هزینه‌های سرمایه‌گذاری شده اعتبار مالیاتی در نظر گرفته می‌شود. (<https://www.itsr.ir>, 2023) با ملاحظه مشوق‌های فوق در ابعاد عام و با در نظر گرفتن مشوق‌های مالیاتی مناطق آزاد و بنادر در ابعاد خاص می‌توان دریافت که آمریکا اهتمام ویژه‌ای در زمینه جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به کار بسته است. ذیلاً به بررسی سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در این کشور پرداخته می‌شود.

جدول ۱-۴) حجم سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی

سال	حجم سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی
۲۰۱۵	۵۱۱,۴۳
۲۰۱۶	۴۷۴,۳۹
۲۰۱۷	۳۸۰,۸۲
۲۰۱۸	۲۱۴,۷۲
۲۰۱۹	۳۱۵,۹۸
۲۰۲۰	۱۳۷,۰۷
۲۰۲۱	۴۷۵,۸۱
۲۰۲۲	۴۰۸,۹۸
۲۰۲۳	۳۴۸,۷۸

منبع: Dataworldbank.org, 2023

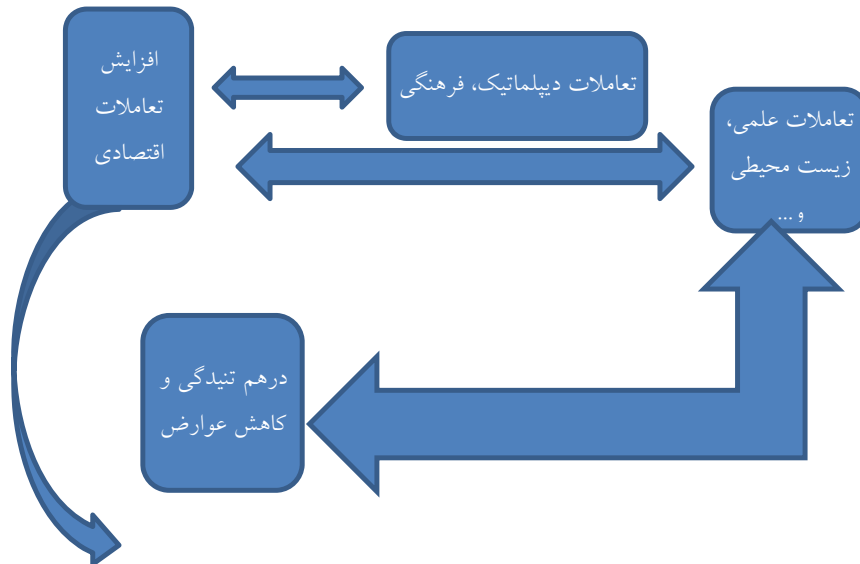
جدول فوق نشان می‌دهد که حجم سرمایه‌گذاری در ایالات متحده آمریکا در سال ۲۰۱۵ رقم قابل‌ملاحظه‌ای بوده که این روند در سال‌های اخیر کاهش می‌یابد اما با مشوق‌های مالیاتی، تاکتیک‌های اقتصادی مانند پیشرفت در مناطق آزاد و بنادر این کاهش جبران شده و روند صعودی می‌یابد. کالیفرنیا، تگزاس و نیویورک ۳۵٪ از کل سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی آمریکا را از سال ۲۰۲۱ جذب کرده‌اند و هر کدام از این مناطق نقاط قوت متفاوتی دارند که برای سرمایه‌گذاران خارجی جذاب است. جالب توجه آن است که این مناطق از مناطق ویژه اقتصادی آمریکا است و دارای بنادر آزاد که فرصت‌های تولید و اشتغال و جذب سرمایه‌گذاری را فراهم نموده است. (<https://www.investmentmonitor.ai>)، در این راستا بنادر آمریکا دارای مزیت‌های متعددی برای رونق اقتصادی آمریکا است. مهم‌ترین فرصت‌های اقتصادی بنادر برای تقویت روابط با همسایگان عبارت‌اند از؛ معافیت مالیاتی، تخفیف عوارض برای کالاهای تعمیر شده، تولید کالا و خدمات متنوع و در نتیجه افزایش ظرفیت صادرات، فراهم نمودن مکان لازم برای ورود کالاهای وارداتی همسایگان و ... اما مهم‌ترین چالش بنادر برای ارتباط با همسایگان، آسیب‌پذیری بنادر در برابر حوادث طبیعی است و اگر تدابیری در این راستا صورت گیرد بنادر مهم‌ترین مؤلفه

توسعه اقتصادی ایالات متحده آمریکا به شمار می‌روند.

۲-۲-۱) افزایش تعاملات بین‌المللی

یکی از مصادیق افزایش تعاملات بین‌المللی افزایش روند صادرات و واردات از-به سایر کشورها می‌باشد. در بسیاری از موارد این تعاملات اقتصادی بین‌المللی زمینه‌ساز تعاملات دیپلماتیک، فرهنگی، زیست‌محیطی، علمی و ... نیز می‌شود چراکه در جهان امروز که کشورها درهم تنیده و ملل مختلف به هم نزدیک شده‌اند اگر منافع و یا سود و زیان مشترک

اقتصادی بین کشورها وجود داشته باشد زمینه تعاملی در سایر زمینه‌ها نیز فراهم می‌شود و مجدد این روند به چرخه اقتصادی برگشته و روند صادرات و واردات و کاهش عوارض گمرکی را تسهیل می‌نماید.

علاوه بر موارد گفته شده بر اساس تئوری تجارت و توسعه بین‌المللی رشد صادرات منجر به توسعه اقتصادی می‌شود در این راستا ترکیه نیز در همواره رشد تولید و صادرات را مطرح نظر داشته است چراکه از رهگذر رشد صادرات، ادغام در اقتصاد جهانی میسر می‌شود.

(Alici, Ucal, 2003: ۱-۱۵) صادرات کالا و خدمات در ایالات متحده آمریکا اگرچه روند نوسانی را طی کرده است اما حجم صادرات در سال ۲۰۲۳، ۲۹,۳ میلیارد بوده است که این افزایش نسبت به سال ۲۰۱۶ که ۲۷,۳ میلیارد بوده است و هم‌چنین سال ۲۰۰۳ که ۲۴ میلیارد بوده است روند افزایشی محسوب می‌شود. (dataworldbank.org, 2023) افزایش در حجم صادرات قابل تأمل است و نقش بنادر و مناطق آزاد آمریکا در این راستا بسیار تأثیرگذار است. همان‌طور که در بخش‌های پیش اشاره شد بنادر آزاد مهم‌ترین مکان جذب کالاهای وارداتی و هم‌چنین صادرات بوده است چراکه به دلایل تخفیف عوارض و بالأخص عوارض گمرکی رویکرد اقتصادی به این مناطق مثبت بوده است.

نتیجه‌گیری

در پژوهش حاضر کوشش شد تا به بررسی تأثیر مناطق و بنادر آزاد بر روند اقتصاد سیاسی آمریکا به‌ویژه توسعه اقتصادی این کشور پرداخته شود. پژوهش حاضر اساساً دو مؤلفه اساسی داشته است؛ بنادر و مناطق آزاد و اقتصاد سیاسی آمریکا. یافته‌های پژوهش حول دو محور فوق بر این قرار است؛ نخست باید اذعان شود که بنادر نقش مهمی در اقتصاد سیاسی ایالات متحده آمریکا دارد چراکه از رهگذر این مناطق حجم زیادی از کالاها و خدمات تولید و یا صادر و وارد می‌شوند بعلاوه به لحاظ ترانزیتی نیز نقش این بنادر غیرقابل انکار است. دوم، در خصوص اقتصاد سیاسی آمریکا، لنز پژوهش بر توسعه اقتصادی آمریکا متمرکز بوده است. در زمینه توسعه اقتصادی گروهی از اندیشمندان ماهیت مادی و کمی برای توسعه اقتصادی قائل می‌باشند و بر کلیدواژه رونق تجارت خارجی تأکید دارند. در واقع با افزایش حجم تولید و تعاملات بین‌المللی یا پذیرفتن سیستم تجارت آزاد درآمد ملی افزایش می‌یابد و توسعه صادرات و واردات فضای بیشتری را برای انباشت سرمایه مهیا می‌کند. بنا بر تعاریف ارائه‌شده جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی و افزایش تعاملات بین‌المللی و یا صادرات و واردات دو مورد از مهم‌ترین شاخص‌های توسعه اقتصادی است. مناطق و بنادر آزاد بر روند توسعه اقتصادی ایالات متحده تأثیر مثبتی بر جای گذاشته است چراکه مانند گلوگاه‌های مهم تجاری موجب جذب سرمایه و کالا خارجی و هم‌چنین

تأثیر مناطق آزاد بر اقتصاد سیاسی ایالات متحده آمریکا...؛ خان گل زاده سنگرودی و گوهری مقدم | ۲۰۳

رونق تولید و صادرات با دیگر ملل شده است. بر اساس داده‌های مذکور می‌توان اذعان داشت مناطق و بنادر آزاد آمریکا در روند اقتصاد سیاسی این کشور صرفاً در بعد توسعه اقتصادی نقش مؤثر و مثبتی داشته‌اند. برخی از کشورها روند توسعه را ابتدا از مسائل فرهنگی آغاز می‌کنند و سپس به توسعه اقتصادی و سیاسی نائل می‌آیند اما در خصوص آمریکا این روند صادق نیست چراکه این کشور بیشتر در حوزه توسعه اقتصادی پیشتاز بوده است و تاکنون در بعد عمل نتوانسته مبانی توسعه سیاسی را اعمال نماید.

منابع

۱. دلدار، ع.، جلالی، م.، رئیسی، ل. (۱۴۰۰). «انتساب سلب مالکیت غیرمستقیم اموال سرمایه گذار خارجی به دولت در پرتو رویه داوری‌های بین‌المللی». ۱۶۲-۱۴۳.
۲. متوسلی، محمود (۱۳۸۴)، «توسعه اقتصادی»، انتشارات سمت (سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها)، تهران.
۳. مرکز پژوهش‌های مجلس، (۱۴۰۲)، «مروری بر تجربه مناطق آزاد و ویژه اقتصادی جهان کشور آمریکا»، دفتر مطالعات اقتصادی، مسلسل ۱۹۵۲۳
۴. مؤمنی، م.، خان‌گل‌زاده، ن. (۱۴۰۱)، «بررسی تأثیر مؤلفه‌های اقتصادی جهانی شدن بر توسعه اقتصادی در ترکیه (۲۰۰۱-۲۰۲۱)»، فصلنامه مطالعات بین‌المللی، سال ۱۹، شماره ۳.
۵. موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی (۱۴۰۳)، <https://www.itsr.ir/Post/131261>.

References

۶. Alici, A., Ucal, M. (2003). "Foreign direct investment, exports and output growth of Turkey: Causality analysis". In *European Trade Study Group (ETSG) fifth annual conference, Madrid*, 1-17, 1۱.
۷. annual report of the foreign trade zone board, (2021), Raimondo, Yellen, www.trade.gov/ftz.
۸. -Clegg, J., & Lansdall-Welfare, R. (۲۰۲۴). "Intellectual Disability in a Post-Neoliberal World". Springer International Publishing AG.
۹. -Growdy, J. (2021) "neoliberalism the ideology of superorganism", Cambridge university press.
۱۰. -NN, USA export, ۲۰۲۳, <https://data.worldbank.org/indicator/BX.KLT.DINV.CD.WD?locations=US>,
۱۱. -NN, USA foreign direct investment. (2023) <https://data.worldbank.org/indicator/BX.KLT.DINV.CD.WD?locations=US>,
۱۲. -NN, (2023), what is freezone. <https://uae-company-service.com/what-is-a-free-zone/>,
۱۳. -NN, (2023), what is freezone in Dubai-definition and advantages, <https://ifza.com/en/what-is-a-free-zone-in-dubai-ifza-answers/>,
۱۴. -NN, (2023), <https://polb.com/>, 2023, NN, facts at a glance port of long beach.
۱۵. -NN, (2024), <https://www.investmentmonitor.ai>,
۱۶. -NN, (2023), freezone, <https://www.merriam-webster.com/dictionary/free%20zone>,

۱۷. -NN. (2023), freezone definition., <https://www.tayseb.com/en/free-zone/free-zone-definition/>.
۱۸. -NN, (2023), <https://portofcc.com/capabilities/connectivity/>, 2023, NN, port of corpus Christi. Home.
۱۹. -NN, (2023), Virginia beach economic development., <https://www.yesvirginiabeach.com/business-environment/the-port-of-virginia>,
۲۰. NN, (2023), USA freezone in 2024 <https://www.healyconsultants.com/usa-company-registration/free-zones/>,
۲۱. NN, (2023) international trade administration, US foreign trade zone., <https://www.trade.gov/selectusa-home>.
۲۲. <https://portoflosangeles.org>, -NN, (2023) port of Los Angeles,
۲۳. NN, (2023), Maryland state archive, <https://msa.maryland.gov/msa/mdmanual/01glance/html/port.html>,
۲۴. -NN, (2023), LOUISIANA, <https://louisianainternationalterminal.com>,
۲۵. -NN, (2023), <https://coast.noaa.gov/states/fast-facts/ports.html>
۲۶. -NN, (2023), <https://www.virginia.gov/agencies/virginia-port-authority>,
۲۷. -NN, (2023), 10 major ports of United States https://www.marineinsight.com/know-more/10-major-ports-of-the-united-states/#Cargo_Handling-3.
۲۸. -NN, (2023), legislative analyst office, overview of California's port. <https://lao.ca.gov/Publications/Report/4618>.
۲۹. -NN, (2023), racial discrimination in United State, <https://www.hrw.org/report/2022/08/08/racial-discrimination-united-states/human-rights-watch/aclu-joint-submission>,
۳۰. -NN, (2023), port of Beaumont, Texas port association <https://portofcc.com/capabilities/connectivity>,
۳۱. -NN, (2023), facts and figures of the port of Newyork and Newjersy. <https://sustainableworldports.org/wpcap/wg-5/mission/port-of-new-york-and-new-jersey>, Pdf/
۳۲. -NN, (2023), <https://sustainableworldports.org/wpcap/wg-5/mission/port-of-new-york-and-new-jersey>, worlds port sustainability program. /
۳۳. -NN, (2023), <https://porthouston.com/about/governance/notice-of-non-discrimination>, /
۳۴. -NN, (2024), <https://nps.gov>, "The US Army's San francisco Port of

Embarkation in World War II".

۳۵. Notteboom, T., Pallis, A., & Rodrigue, J. P. (2022). "Port economics, management and policy". Routledge.
۳۶. Prohaska, A. (2023, July). "It takes work ethic to get two-piece ready": Neoliberalism, postfeminist healthism, and aesthetic labor in US pageantry. In *Women's Studies International Forum* (Vol. 99, p. ۱۰۲۷۶۳). □□□□□□□□.
۳۷. -Santos, A. M., Salvador, R., Dias, J. C. Q., & Soares, C. G. (2018). "Assessment of port economic impacts on regional economy with a case study on the Port of Lisbon". *Maritime Policy & Management*, 45(5), 684-698.
۳۸. -Sergi, A., Reid, A., Storti, L., & Easton, M. (2021). "Ports: Economy, Institutions and Society. In *Ports, Crime and Security*" (pp. 17-4۸). Bristol University Press.
۳۹. -Talley, W. K. (2017). "Port economics". Routledge.
۴۰. -Talley, W. K. (2006). "Port performance: an economics perspective". *Research in Transportation Economics*, 17, 499-۵۱۶.
۴۱. Sattar, A., Hassan, A., Hussain, M. N., Sakhi, U., & Elahi, A. R. (2022). "Impact of foreign direct investment on socio-economic development in belt and road countries". *Cogent Economics & Finance*, 10(1), ۲۱۴۳۷۷۲.
۴۲. Xiu, G., & Zhao, Z. (2021). "Sustainable development of port economy based on intelligent system dynamics". *Ieee Access*, 9, 14070-14077.
۴۳. -Young, P., (2012), "political economy", Cambridge university press.

استناد به این مقاله: خان زاده سنگرودی، نرگس، گوهری مقدم، ابودر. (۱۴۰۳). تأثیر مناطق آزاد بر اقتصاد سیاسی ایالات متحده آمریکا (مطالعه موردی بنادر آمریکا)، فصلنامه خدمات دریایی و بندری، ۱ (۴)، ۱۷۱-۲۰۲.

Marine and Port Servicesch Journalis licensed under a Creative Commons Attribution-Noncommercial 4.0 International License.